

Un projecte per portar la bioenginyeria a les escoles rurals

Els centres educatius més allunyats de la metròpoli barcelonina poden gaudir d'activitats de divulgació i d'educació científica

Judit Monclús _ L'Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC) s'ha proposat garantir l'accés de les escoles d'arreu del territori a la recerca més actual en bioenginyeria. Per fer-ho, ha signat un conveni amb el Secretariat d'Escola Rural de Catalunya a través del qual els centres educatius més allunyats de la metròpoli barcelonina poden gaudir d'activitats de divulgació i d'educació científica amb l'acompanyament d'investigadors de la mateixa institució. "Nosaltres fem moltes activitats, però vèiem que estaven molt centralitzades a Barcelona. Vam veure que no arribàvem a molta part del territori, on segurament aquests recursos eren més necessaris i podien tenir més impacte. Llavors vam pensar en les escoles rurals, un model que ens agrada molt, sobretot pel que tenen d'innovació pedagògica", explica Teresa Sanchis, cap del departament d'iniciatives estratègiques de l'IBEC. Així, el projecte s'ha desplegat aquest curs amb la voluntat de "garantir que tothom tingui accés al coneixement científic i despertar vocacions científiques on sigui, perquè poden ser a tot arreu".

Amb la iniciativa, l'IBEC proposa diferents activitats relacionades amb la ciència, i les mateixes escoles trien com treballar-les. "Volem fer coses que els serveixin i hi trobin un valor. Per això els fem la nostra proposta però oberts a escoltar el que les escoles ens vulguin demanar", explica Pilar Jiménez, coordinadora del programa Escoles Rurals de l'IBEC. Així, el centre de recerca ofereix la possibilitat que els seus investigadors es traslladin a les escoles rurals per fer-hi activitats sobre ciència, que alumnes i mestres vagin a la seu de la institució i participin en les propostes dissenyades en el marc del programa o ser-los útils amb la figura de "l'amic expert". "En aquest darrer cas, el professorat de cada escola té una persona de referència a qui pot plantejar qüestions de ciència i demanar ajuda en el seu dia

FOTOS: IBEC

L'IBEC proposa activitats relacionades amb la ciència que les mateixes escoles, com les dels ZER Solsonès o Montgrí, trien com treballar.

a dia per treballar les activitats a l'aula. La relació s'estableix a través de videotrucades i va molt bé, també per als alumnes, que tenen un amic científic a qui poden fer preguntes sobre ciència i amb qui hi estableixen una relació molt maca", afegeix Jiménez.

SISTEMATITZAR

"Trobo molt bé que ajudin les escoles rurals, ja que no tenim tants recursos com les escoles grans. Nosaltres, si po-

dem continuar participant en el projecte, ho farem. Les STEAM cada vegada s'estan implantant més i el projecte de l'IBEC és una manera de dotar-les de valor i de sistematitzar-les més", diu Laura Ministral, cap d'estudis de la ZER Montgrí, formada per les escoles Puig Rodó d'Ullà, La Branca d'Albons i El Rajaret de Belcaire d'Empordà.

El 7 d'abril de l'any passat van acollir a Albons un taller conjunt sobre la cèl·lula per treballar l'ADN i la mani-

pulació genètica encapçalat per diferents investigadors de l'IBEC, però, des de fa mesos, cada escola treballa el seu propi projecte de manera personalitzada. En el cas d'Albons, la primera presa de contacte amb la iniciativa va ser amb la presentació de qui es convertiria en la seva amiga experta al llarg d'aquest curs, a qui li van fer arribar dubtes i inquietuds científiques. En van rebre la resposta uns dies més tard a través d'una trobada telemàtica. "Em vaig trobar amb un nivell d'interès molt alt. Els alumnes més grans em van preguntar si treballava amb el covid, quin projecte m'havia portat més temps de feina, quins reactius es fan servir al laboratori, etc. Els d'infantil també em van explicar que tenen interès en fer activitats amb la llum perquè tenen una habitació fosca, i em va semblar molt interessant", assegura la investigadora Núria Camarero, l'amiga experta de l'escola d'Albons.

UNA TARDA DE SESSIÓ

A partir d'aquí, Laura Ministral, que també és directora de La Branca d'Albons, explica que la idea és que els alumnes del centre tinguin, cada quinze dies, una tarda de sessió de laboratori arran de les propostes d'experiments que els ha facilitat Camarero, que també es connectarà telemàticament amb els alumnes per resoldre'ls els dubtes que sorgeixin durant aquestes sessions.

Les activitats s'adapten

a cada cicle educatiu

del centre,

ja que es tracta

d'un treball d'equip

Les activitats s'adapten a cada cicle educatiu del centre, ja que, tal com manifesten totes les parts implicades, es tracta d'un treball d'equip: els mestres acompanyen els investigadors en les explicacions que donen als alumnes, especialment en el cas dels grups dels més petits, i els investigadors complementen i amplien la visió dels coneixements que poden oferir els professionals de la docència. "Els alumnes sempre volen preguntar i participar. És molt gratificant perquè també ajuda a treure'ns del cap segons quins estereotips, com ara que s'ha de ser un geni per fer ciència o que si soc dona no puc ser científica", diu Camarero.

El projecte de l'IBEC va començar a caminar a finals de l'any passat a la ZER Solsonès i actualment també arriba a zones escolars rurals del Baix Ebre, el Lluçanès, les Garrigues, l'Alt Urgell, el Baix Empordà i el Baix Camp. "Ara estem assumint les despeses d'aquest projecte de manera interna i el que pretenem és buscar finançament per poder-lo ampliar", apunta Jiménez.